

Etický kódex pedagogických a odborných zamestnancov

PREAMBULA

Etický kódex pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov (ďalej len „etický kódex“) sa vzťahuje na každého pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca Gymnázia Pavla Horova. Každý pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec má byť morálnou a odbornou autoritou, ale aj pomocníkom a sprievodcom žiakov pri ich výchove a vzdelávaní a optimalizácii osobnostného vývinu. Morálne kvality pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca a schopnosť riešiť etické problémy predstavujú jeden z kľúčových atribútov úspešného výkonu pracovnej činnosti. Zmyslom etického kódexu je podporovať pozitívnu pracovnú motiváciu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca vychovávať a vzdelávať žiakov ako osobnosti, ktoré si nielen nájdu uplatnenie na trhu práce, ale budú aj morálne vyspelými bytosťami s etickými normami a hodnotami, s ktorými sú vnútorne stotožnení. Etický kódex zaväzuje každého pedagogického alebo odborného zamestnanca, aby dbal na dôstojnosť svojho postavenia v škole, komunite a v spoločnosti. Cieľom etického kódexu je poskytnúť základný rámec správania sa pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca a obsahom kódexu sú základné morálne princípy, ktoré by mal pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec dodržiavať vo vzťahu k sebe, ostatným zamestnancom školy, žiakom, rodičom alebo iným fyzickým osobám než rodičom, ktorí majú dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu (ďalej len „zákonný zástupca“) alebo k zástupcom zariadení, v ktorých sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody (ďalej len „zástupca zariadenia“) a k verejnosti. Akceptovanie etického kódexu pedagogickým alebo odborným zamestnancom znamená prijatie osobného morálneho záväzku pri výkone svojej pracovnej činnosti. Etický kódex má slúžiť ako zdroj pozitívnej pracovnej motivácie a prispievať k skvalitneniu náročnej pedagogickej práce.

ZÁKLADNÉ NORMY PROFESIE PEDAGOGICKÉHO ALEBO ODBORNÉHO ZAMESTNANCA

- 1) Poslaním pedagogického alebo odborného zamestnanca je chrániť najvyššie ľudské hodnoty a slobodu na ceste za vzdelaním v duchu princípov humanizmu a demokracie.
- 2) Pedagogický alebo odborný zamestnanec pri výkone povolania postupuje v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- 3) Stavovskou povinnosťou pedagogického alebo odborného zamestnanca je odborné poskytovanie vzdelávania a výchovy žiakom, príprava na výkon priamej výchovno-vzdelávacej alebo odbornej činnosti, podieľanie sa na tvorbe a uskutočňovaní školského vzdelávacieho a výchovného programu, udržiavanie a rozvíjanie svojich profesijných kompetencií prostredníctvom profesijného vzdelávania alebo sebavzdelávania.

Gymnázium Pavla Horova , Masarykova 1, 071 79 Michalovce

- 4) Morálnou povinnosťou pedagogického alebo odborného zamestnanca je v súlade s rešpektovaním názorovej plurality, demokracie a spoločenskej prospešnosti kriticky hodnotiť a eliminovať akékoľvek diskriminačné praktiky.
- 5) Pedagogický alebo odborný zamestnanec si je vedomý svojej spoločenskej zodpovednosti a dôležitosti výkonu pracovnej činnosti.

PEDAGOGICKÝ ALEBO ODBORNÝ ZAMESTNANEC VO VZŤAHU K SEBE SAMÉMU A K VÝKONU PRACOVNEJ ČINNOSTI

- 1) Pedagogický alebo odborný zamestnanec si je vedomý svojej zodpovednosti, ktorou spoluvytvára etické vlastnosti a ľudsky mravné kvality mladej generácie. Je vzorom pre spoločnosť. Svojou prácou prispieva k rozvoju a podpore vzdelávacej politiky a profesijnej kultúry, je celoživotným vzorom pre žiaka a pozitívne ovplyvňuje svoje okolie a spoločnosť.
- 2) Prispieva k tvorbe kvalitných medziľudských vzťahov a ich udržiavaniu a podieľa sa na vytváraní inkluzívneho školského prostredia a atmosféry vzájomnej dôvery a úcty.
- 3) Pedagogický alebo odborný zamestnanec sa správa, pracuje a rozhoduje slobodne, nezávisle a zodpovedne. Žiakom podáva pravdivé, objektívne poznatky a vedomosti spôsobom, ktorý ich vedie k samostatnému uvažovaniu a kritickému mysleniu; rozvíja múdrosť žiakov, ich sebaúctu a úctu voči všetkým a všetkému; podporuje zodpovednosť žiaka pri prijímaní rozhodnutí a preberaní zodpovednosti za ne.
- 4) Neustále vzdeláva, projektuje si celoživotné vzdelávanie, zvyšuje svoju kvalifikáciu a snaží sa získavať najnovšie informácie a poznatky zo svojho odboru. Je tvorivou osobnosťou, a preto je otvorený zmenám a stále hľadá nové poznatky a nové riešenia.
- 5) Pri výkone svojej profesie má základné práva a slobody zaručené Ústavou Slovenskej republiky bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.
- 6) Vyznáva a otvorene sa hlási k ideálom demokracie a humanizmu. Svojím konaním a vystupovaním zvyšuje spoločenský status „učiteľa“. Je nezávislý a slobodný, ale jeho voľba nesmie urážať ľudskú dôstojnosť a šíriť násilie. O svojom pôsobení podáva pravdivé informácie, aby mohli byť objektívne posúdené jeho kompetencie. Nepredkladá žiakom svoje názory a myšlienky ako jedinou správnu možnosť.
- 7) Odovzdáva mladej generácii kultúrne dedičstvo národa a ľudskej spoločnosti a vzhľadom na tradície pôsobí ako spolutvorca súčasnej i budúcej kultúry, čo však predpokladá jeho vzdelanosť a tvorivého ducha.
- 8) Je si vedomý svojich možných omylov, a preto ak pochybí, musí si vedieť priznať chybu a byť schopný niesť za ňu zodpovednosť. Získané informácie a podnety dokáže kriticky prehodnotiť a následne ich uplatniť v praxi.
- 9) Počas výchovno-vzdelávacieho procesu nesmie brať na zreteľ komerčné hľadisko, vlastný prospech a úžitok, ale musí sa riadiť svojim svedomím, pozitívnymi výchovno-vzdelávacími potrebami žiaka a vedeckými poznatkami.

Gymnázium Pavla Horova , Masarykova 1, 071 79 Michalovce

- 10) Má právo odmietavo zareagovať a vystúpiť, keď nariadenia sú v protiklade so všeobecne uznávanými základnými ľudskými hodnotami a jeho svedomím. Toto však predpokladá a vyžaduje správnosť morálneho svedomia pedagóga, ktoré mu umožňuje vziať na seba zodpovednosť za vykonané činy.
- 11) Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec nesmie žiadať dary, prijímať dary, navádzať iného na poskytovanie darov a získavať iné výhody v súvislosti s poskytnutím výhody inej osobe pri výkone pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti; to sa nevzťahuje na obvyklé dary poskytované zvyčajne pri výkone pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti, napríklad na prijatie drobného daru pri príležitosti Dňa učiteľov, skončenia školského roku a pod.

PEDAGOGICKÝ ALEBO ODBORNÝ ZAMESTNANEC VO VZŤAHU SO ŽIAKMI

- 1) Pedagogický alebo odborný zamestnanec rešpektuje žiaka ako rovnocenného partnera so všetkými občianskymi právami a povinnosťami a právami i povinnosťami vyplývajúcimi z Deklarácie práv dieťaťa a z iných dokumentov a právnych noriem platných na území Slovenskej republiky. Vzťah učiteľa a žiaka je postavený na vzájomnej úcte a pochopení a vzájomnej ústretovosti.
- 2) Zaručuje rovnaký prístup ku všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať. Každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, na ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.
- 3) Prihliada na špecifické výchovné a vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov, vyžadujúcich si individuálny prístup. Je povinný zrozumiteľne, primerane a v súlade s platnými základnými pedagogickými dokumentmi žiaka vzdelávať a vychovávať.
- 4) Učiteľ žiakom podáva fakty a informácie pravdivé, objektívne a neskreslené. Poskytuje komplexný a objektívny prehľad informácií v danej problematike bez ohľadu na vlastné presvedčenie a vlastné konanie.
- 5) Nesmie žiakovi úmyselne či vedome ublížiť. Má právo a povinnosť dohliadať na zdravý fyzický a mentálny vývoj žiaka, v prípade jeho ohrozenia bezodkladne na to upozorniť rodičov, resp. zákonných zástupcov žiaka, prípadne príslušné orgány a inštitúcie. Prispieva k vytvoreniu spravodlivého a inkluzívneho školského prostredia prostredníctvom okamžitého riešenia náznakov či prejavov extrémizmu, diskriminácie, predsudkov a šikanovania.
- 6) Vedie svojich žiakov k samostatnosti a ku kritickému mysleniu. Snaží sa o komplexný rozvoj žiakovej osobnosti.
- 7) Nesmie akýmkoľvek spôsobom zneužiť dôveru žiaka, rodičov resp. jeho zákonných zástupcov.
- 8) Prihliada na špecifické výchovné a vzdelávacie potreby jednotlivých žiakov, vyžadujúcich si individuálny prístup. Je povinný zrozumiteľne, primerane a v súlade s platnými základnými pedagogickými dokumentmi žiaka vzdelávať a vychovávať.
- 9) Pri hodnotení výchovno - vzdelávacích výsledkov žiakov postupuje v súlade s platným klasifikačným poriadkom Gymnázia Pavla Horova. V procese

Gymnázium Pavla Horova , Masarykova 1, 071 79 Michalovce

hodnotenia uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa. Predmetom hodnotenia žiaka sú jeho učebné výsledky, osvojené kompetencie ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať. Hodnotenie učiteľa slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

PEDAGOGICKÝ ALEBO ODBORNÝ ZAMESTNANEC VO VZŤAHU SO ZÁKONNÝM ZÁSTUPCOM

- 1) Pedagogický alebo odborný zamestnanec rešpektuje úlohu a zodpovednosť rodičov resp. zákonných zástupcov ako hlavných činiteľov vo výchove ich vlastných detí a usiluje sa o spoluprácu s nimi tak, aby výchovné pôsobenie bolo pokiaľ možno jednotné a v prospech žiaka. Preto s nimi spolupracuje a poskytuje im profesijnú pomoc pri výchove.
- 2) Pravdivo, pravidelne a zodpovedne informuje žiaka, jeho rodičov resp. zákonných zástupcov o výchovno-vzdelávacích úspechoch a neúspechoch žiaka, o prípadných problémoch, ťažkostiach a prípadných rizikách, ktoré môžu nastať
- 3) Po dohode alebo v stanovenom čase, poskytne konzultácie ohľadom výchovnovzdelávacieho procesu rodičom resp. zákonným zástupcom žiaka. Napomáha rozvoju vzájomných vzťahov a spolupráce medzi rodičmi a učiteľmi, prípadne vedením školy. Tieto vzťahy buduje na základe vzájomnej úcty a dôvery.
- 4) Pravdivo prezentuje pozitívne aj negatívne výsledky svojej práce, práce svojej školy alebo školského zariadenia.
- 5) Považuje informácie o rodinách, ktoré získa pri svojej práci za mimoriadne dôverné, zaobchádza s nimi zodpovedne a chráni tak osobnú dôstojnosť žiakov a členov ich rodín. Učiteľ chráni a rešpektuje práva žiaka a jeho zákonného zástupcu; zachováva mlčanlivosť a chráni pred zneužitím osobné údaje, informácie o zdravotnom stave a výsledky psychologických a iných vyšetrení žiaka.

PEDAGOGICKÝ ALEBO ODBORNÝ ZAMESTNANEC VO VZŤAHU KU KOLEGOM

- 1) Je aktívnym a spolupracujúcim členom tímu školy pri výchove a vzdelávaní žiaka; snaží sa, aby pôsobenie všetkých učiteľov smerom k žiakovi bolo komplexné a synergizujúce.
- 2) Správa sa ku kolegom a spolupracovníkom slušne a profesionálne, spoluvytvára príjemnú pracovnú klímu.
- 3) Pedagogickí a odborní zamestnanci sa navzájom podporujú a pomáhajú si pri ďalšom vzdelávaní vo svojom odbore, pri rozširovaní svojho kultúrneho a poznatkového obzoru a v ďalších oblastiach.
- 4) Pestuje vzájomnú solidaritu a spolupatričnosť, svojím dielom prispieva k medzinárodnej kooperácii a prestíži výchovno-vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky.
- 5) Pedagogický zamestnanec nepreferuje len svoj predmet, ale spolupracuje s inými učiteľmi a vytvára medzipredmetové vzťahy, rešpektuje kompetencie kolegov a ich právo na odlišný názor, nezasahuje do kompetencií a rozhodnutí svojich kolegov.
- 6) Nesmie podľahnúť pocitu falošnej kolegiality a stavovskej spolupatričnosti. Ak je svedkom neodbornosti kolegu, jeho nesprávneho či nespravodlivého správania, diskriminácie či iného negatívneho javu, konfrontuje túto situáciu s dotýčným

Gymnázium Pavla Horova , Masarykova 1, 071 79 Michalovce

kolegom. Nekritizuje a neznevažuje prácu kolegov v ich neprítomnosti. Ak nenastane zlepšenie, informuje o tom vedenie školy.

- 7) Spolupracuje pri výchove a vzdelávaní s vedením školy, korektne vystupuje v komunikácii s vedúcimi zamestnancami, akceptuje prípadnú kritiku a nedostatky v jeho práci.

ZÁVER

Tento Etický kódex je záväzná norma správania sa pre každého pedagogického a odborného zamestnanca Gymnázia Pavla Horova.

Za kontrolu a jeho dodržiavanie zodpovedá štatutárny orgán školy.

Tento Etický kódex bol prerokovaný v pedagogickej rade dňa 30.8.2019, nadobúda účinnosť 1.9.2019 a je zverejnený na webovej stránke školy.

V Michalovciach 30.8.2019

Mgr. Katarína Oľšavová
riaditeľka školy